

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	3
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizace chodu.....	9
3.5	Řízení mateřské školy.....	11
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	12
3.7	Spoluúčast rodičů.....	13
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	14
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	15
4	Organizace vzdělávání.....	17
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	19
5.1	Zaměření školy.....	19
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	19
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	19
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	20
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	21
6	Vzdělávací obsah.....	23
6.1	Integrované bloky.....	23
6.1.1	1. Kdo jsem já a kde žiji.....	23
6.1.2	2. Poznávám svět kolem sebe.....	31
6.1.3	3. Chci být zdravý.....	35
6.1.4	4. Zkoumáme přírodu.....	38
6.1.5	5. Prožíváme slavnosti.....	41
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	43
6.3	Dílčí projekty a programy.....	44
7	Systém evaluace.....	46

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Krok za krokem celým rokem

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Mokrá-Horákov, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Mokrá 356, Mokrá - Horákov, 66404

KONTAKTY:

e-mail: Jana.meserlova@volny.cz

web: <http://ms-mokra-horakov.webnode.cz>

REDIZO: 600110371

IČO: 75020742

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Jana Meserlová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: kolektiv pracovníků MŠ

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Mokrá - Horákov,

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Mokrá - Horákov 206, 664 04 Mokrá

KONTAKTY:

telefon 544226205, email:obec@mokra-horakov.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2020 do 1. 9. 2024

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: MSMH 317 /1. 9. /2020

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 31. 8. 2020

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 28. 9. 2020

.....
ředitel školy

Mgr. Jana Meserlová

.....
Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 130 dětí

Počet tříd: 6

Počet pracovníků: 17, v případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, asistenty pedagoga).

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Lokalita školy: obec Mokrá - Horákov

Umístění školy v obci:

Mateřská škola Mokrá je přízemní bezbariérová budova umístěna v klidné části obce Mokrá v blízkosti lesa. Školu tvoří dvě přízemní budovy, které jsou propojeny spojovací chodbou.

Od roku 1998 má MŠ odloučené pracoviště v Horákově, umístěné v prostorách kulturního domu. Odloučené pracoviště je vzdálena cca 20 min.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Charakter a specifika budovy MŠ Mokrá

Mateřskou školu Mokrá tvoří dvě přízemní budovy postaveny v 70. letech, které jsou propojeny spojovací chodbou. V jedné části jsou umístěny 2 třídy a tělocvična, v druhé části jsou 2 třídy. V roce 2012 byla bývalá kuchyně zrekonstruována na třetí třídu s kapacitou 15 dětí. Polovinu prostor zaujímají rozlehlé haly a chodby, které slouží denně k pohybovým aktivitám, pořádání kulturních a společenských akcí. Každá budova má svůj vlastní vchod. MŠ Mokrá má k dispozici 5 tříd s kapacitou 115 dětí, všechny třídy jsou heterogenní. Budovu obklopuje ze všech stran velká zahrada se vzrostlými jehličnatými a listnatými stromy, která je dětmi bohatě využívána v každém ročním období.

Charakter a specifika budovy MŠ Horákov

Od roku 1998 má MŠ odloučené pracoviště v Horákově, umístěné v prostorách kulturního domu. Menší, ale útulné prostory jsou určeny pro kapacitu 15 dětí. Prostor třídy je členěn do několika zájmových center. K mateřské škole patří dětské hřiště, které je umístěno v prostorách domu pro seniory. Strava do obou MŠ je dovážena se ZŠ Mokrá.

Dopravní dostupnost školy:

Dopravní obslužnost obou mateřských škol je dobrá. Parkoviště je přímo u MŠ.

Informace z historie školy:

Mateřská škola Mokrá byla postavena v 70. letech. Během několika let prošla rozsáhlou rekonstrukcí. V roce 2015 prošla přeměnou školní zahrada na přírodní zahradu. Od roku 1998 má MŠ odloučené pracoviště v Horákově, umístěné v prostorách kulturního domu. Od roku 2003 hospodaří MŠ Mokrá - Horákov jako příspěvková organizace v jednom právním subjektu.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Prostory mateřské školy v obou budovách jsou dostatečně velké, slunné, mají svůj osobitý charakter, vybavení. Prostorové uspořádání je maximálně přizpůsobeno potřebám dětí a vyhovuje nejrozličnějším skupinovým a individuálním činnostem. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, hygienické zařízení a vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny výškově věku, počtu dětí, hygienickým, estetickým a bezpečnostním požadavkům. Vybavení hračkami, pomůckami a náčiní odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno, doplňováno a pedagogy i dětmi plně využíváno. Hračky jsou uloženy v kontejnerech a policích tak, aby si je mohly děti samostatně brát a ukládat. Ve třídách je vytvořeno několik tematicky zaměřených hracích center. Jsou stanovena pravidla pro jejich využití pedagogy i dětmi. Nábytek umožňuje samostatný výběr hraček a jejich jednoduchý úklid. Třídy jsou vybavena interaktivní technologií, počítačem, dětskou knihovnou. Děti se podílejí svými výtvary na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Dětské práce jsou přístupné všem příchozím do MŠ. K odpočinku jsou využívána lehátka s matrací. Lůžkoviny se ukládají samostatně do větratelných polic. Na budovu mateřské školy navazuje školní zahrada, která svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity. V MŠ Horákov je školní zahrada umístěna v Domě seniorů.

Záměry ke zlepšení podmínek vzdělávání:

Průběžně dle finančních možností obnovovat vybavení tříd novými hračkami, didaktickými pomůckami, nábytkem. / termín plnění 2020 – 2024/
Instalovat úřední tabuli před hlavním vstupem / termín plnění 2021 /
Postupně obměňovat a doplňovat opotřebované dřevěné zahradní prvky. / termín plnění 2020 – 2024/

3.2 Životospráva

Strava je do MŠ dovážena z jídelny ZŠ Mokrá. V budově mateřské školy je výdejna stravy. Dětem je podávána plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku.

Je dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Snažíme se o zařazení prvků racionální výživy. Dopoledne je pro děti připraveno nakrájené ovoce, nebo zelenina. Během dne mají děti ve třídě i na zahradě k dispozici dostatečné množství nápojů. Děti se obsluhují samostatně, každé dítě má svůj vlastní hrneček na pití. Mezi jídly jsou dodržovány vhodné časové intervaly. Děti nejsou do jídla nuceny, snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly. Je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je však dostatečně flexibilní, aby umožňoval organizaci činností

v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci. Děti chodí ven denně, činnosti venku se přizpůsobují kvalitě ovzduší a počasí. Mají dostatek pohybu i v interiéru MŠ, kde je využíván prostor tříd, hal, tělocvičny a především center s cvičebními pomůckami. Respektujeme individuální potřebu spánku, aktivity a odpočinku jednotlivých dětí. Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřipustné. Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Záměry ke zlepšení podmínek vzdělávání:

Motivovat děti k ochutnávání nových jídel, osvojit si pravidlo pitného režimu bez připomínání a v duchu zdravé výživy vést i rodiče. / termín plnění 2020 – 2024/
Ve spolupráci s rodinou vést děti ke zdravému životnímu stylu – dostatečný pohyb, vhodná strava, maximální pobyt venku. / termín plnění 2020 – 2024/
Ovoce, zeleninu a bylinky, které si s dětmi na zahradě vypěstujeme, využijeme ke konzumaci. / termín plnění 2020 – 2024/

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci mateřské školy vytvářejí dětem takové prostředí, které jim poskytuje pocit jistoty, bezpečí, lásky a sounáležitosti, které je zárukou vzájemné důvěry, tolerance, podpory a pomoci. Prostedí, jež položí základy osobnosti, která je schopna plně respektovat své okolí, komunikovat, hledat společná řešení a spolupracovat. Nově přichozím dětem umožňujeme postupnou adaptaci na nové prostředí. Mateřská škola umožňuje v průběhu adaptačního období po vzájemné domluvě zkrátit a postupně prodlužovat dobu pobytu v mateřské škole podle individuálního režimu. Rodiče mají možnost pro dítě vybrat třídu se sourozencem nebo kamarádem. Poslední rozhodnutí je však na řediteli školy. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Projevy nerovností, podceňování a zesměšňování jsou nepřipustné. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole určitý řád a učit děti pravidlům soužití. Učitelé preferují dialog s dítětem před direktivními příkazy. Negativními slovními komentáři a manipulací s dítětem. Učitel dostatečně pozitivně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a vyvaruje se paušálních pochval. Vedou děti tak, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů samostatně podle dohodnutých pravidel nebo požádaly o pomoc kamaráda, a zároveň, aby pocítily a uvědomily si následky svého chování. Jednotný pedagogický styl umožňuje dítěti samostatné rozhodování o způsobu, míře a náročnosti vzdělávání. Děti zbytečně neorganizujeme, pracujeme formou nabídky, dáváme možnost výběru. Dítě se může samostatně rozhodnout při výběru nabídnutých činností, řízených činností se nemusí vždy zúčastnit. Plánování činností vychází z potřeb dětí,

volíme témata dětem blízká, užitečná a srozumitelná. Podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat, experimentovat. V dětech rozvíjíme zdravé sebevědomí a možnost prosazovat vlastní názor. Snažíme se o prevenci šikany. Konflikt vždy řešíme debatou, kde se k danému projevu děti vyjadřují. Je důležité v dětech rozvíjet vzájemnou toleranci a ohleduplnost, která se vždy zúročí v příštích letech.

Záměry ke zlepšení podmínek vzdělávání:

Zaměřit se na důslednější kontrolu respektování pravidel soužití. / termín plnění 2020 – 2024/
Umožnit nově příchozímu dítěti postupně se adaptovat na nové prostředí. / termín plnění 2020 – 2024/
Vytvářet pozitivní klima v každé třídě i celé škole, pozitivní interakce dítě – dítě, učitel – dítě, učitel – rodič. / termín plnění 2020 – 2024/
Cíleně a včas analyzovat prvky rizikového chování dětí a reagovat na ně. / termín plnění 2020 – 2024/

3.4 Organizace chodu

Režim dne je dostatečně pružný, reaguje na individuální potřeby a možnosti dětí tak, aby zde našly potřebné zázemí, klid a bezpečí. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální a skupinové činnosti. Ve třídách jsou herní kouty členěny tak, aby umožňovaly hry v menších skupinách. Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně

Organizace dne se řídí těmito pravidly:

- rituál přijetí, pozdrav
- každodenní pohybové aktivity zaměřené na rozvoj motorických dovedností
- dvouhodinový pobyt venku s ohledem na počasí
- aktivní celodenní pitný režim
- důsledné prolínání řízených a neřízených aktivit

- odpolední odpočinek, pro nespavé děti max. ½ hod.

Organizace vzdělávacího procesu:

Vytváříme podmínky pro skupinové, individuální a frontální činnosti. Plánujeme vzdělávací nabídku, která podněcuje děti k vlastní aktivitě se zaměřením na prožitek a aktuální situaci ve třídě. Vycházíme ze zájmů a potřeb dětí. Každému dítěti je poskytnuta pomoc v míře, kterou individuálně potřebuje. Dětem umožňujeme vlastní výrobek či práci dokončit, vystavit, podělit se o radost z výsledku. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Organizace scházení a rozcházení jednotlivých tříd

6.30 děti se scházejí ve třídě Šnečků

7.00 hodin otvírá MŠ Horákov

7.30 hodin se děti rozcházejí do svých tříd

16.00 děti se schází ve třídě Šnečků a Žabek

16.00 MŠ Horákov je uzavřena

16.30 MŠ Mokrý je uzavřena

Uspořádání dne v MŠ

6.30 – 7.30 scházení dětí ve třídě Šnečků, hry dle přání dětí, MŠ Horákov 7.00hod

7.30 – 9.30 rozcházení do svých tříd, spontánní hry dle volby dětí

pohybové a relaxační aktivity

didakticky zacílené činnosti frontální, skupinové, individuální

8.30 – 9.00 hygiena, svačín

9.30 – 11.50 příprava na pobyt venku , pobyt venku

11.50 – 12.45 převlékání, příprava na oběd, hygiena, oběd, hygiena, příprava na odpočinek

12.45 – 14.15 polední odpočinek, poslech pohádek, hudby, příběhů, klidné aktivity nespících

dětí asi po asi 30 minutách odpočinku, individuální práce s předškolními dětmi

14.15 – 16.30 hygiena, svačina, pokračování v započatých činnostech, individuální práce s dětmi,

spontánní i řízené činnosti dětí ve třídě nebo na zahradě, MŠ Horákov 16.00hod

Záměry ke zlepšení podmínek vzdělávání:

Vést všechny pracovníky k uvědomění si, že o tom, jak se dítě i rodič v mateřské škole cítí, rozhodují vztahy všech, kteří se na vzdělávání dítěte podílejí. / termín plnění 2020 – 2024/
Snažit se o zdokonalování funkčního vnějšího i vnitřního informačního systému pro chod celé mateřské školy. / termín plnění 2020 – 2024/
Podporovat týmovou práci zaměstnanců, kde se společně rozhoduje o zásadních otázkách školního programu. / termín plnění 2020 – 2024/
Aktivně rozšířit vhodnou propagaci školy. / termín plnění 2020 – 2024/

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v organizačních pravidlech školy (školní řád, organizační řád, provozní řád, pracovní náplně zaměstnanců). Velký důraz je kladen na vzájemné týmové spolupráci a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Ve škole je zaveden funkční informační systém. Je podporována profesionalizace týmu, iniciativa, umění pracovat týmově. Jsou vytvářeny podmínky pro další systematické odborné vzdělávání; zaměstnancům je dán prostor k samostatnému rozhodování a realizaci vlastních nápadů. Všechny záležitosti školy se pravidelně konzultují na pedagogických a provozních poradách. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy. Spolupracujeme s odborníky PPP. SPC poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Záměry ke zlepšení podmínek vzdělávání:

Vést všechny pracovníky k uvědomění si, že o tom, jak se dítě i rodič v mateřské škole cítí, rozhodují vztahy všech, kteří se na vzdělávání dítěte podílejí. / termín plnění 2020 – 2024/

Aktivně rozšířit vhodnou propagaci školy. / termín plnění 2020 – 2024/
Podporovat týmovou práci zaměstnanců, kde se společně rozhoduje o zásadních otázkách školního programu. / termín plnění 2020 – 2024/
Snažit se o zdokonalování funkčního vnějšího i vnitřního informačního systému pro chod celé mateřské školy. / termín plnění 2020 – 2024/

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Téměř všechny p. učitelky mají předepsanou odbornou způsobilost, popřípadě si ji doplňují. Ředitelka podporuje profesionalizaci týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů, vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě. Zaměstnanci jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem. Specializované služby, jako je logopedie, angličtina, balet jsou zajišťovány odborným lektorem. Pracovní tým pracuje na základě společně vytvořených pravidel.

- Důsledně používáme vzorce chování a jednání, které jsou pro děti příkladem.
- Spolupracujeme s rodiči, hledáme nové formy spolupráce. Využíváme potenciálu učitelů ku prospěchu celé MŠ.
- Uplatňujeme takové nároky, které dítě podněcují, dávají mu naději na úspěch a přispívají k jeho optimálnímu rozvoji.
- Pozorovat, podpořit vše dobré, posilovat vhodné chování – vyhýbat se negativním komentářům.
- Upevňování žádoucích návyků a dovedností, opakování, návaznost.

Záměry ke zlepšení podmínek vzdělávání:

Vycházet z nejnovějších poznatků oboru pedagogiky, speciální pedagogiky a psychologie. / termín plnění 2020 – 2024/
Vhodnou úpravou pracovní doby zajistit překrývání přímé pedagogické činnosti. / termín plnění 2020 – 2024/

Podporovat u všech zaměstnanců profesní růst, další vzdělávání. / termín plnění 2020 – 2024/
Aktivně vyhledávat personální posílení provozu MŠ a uvádět nové zaměstnance do praxe. / termín plnění 2020 – 2024/

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupracujeme s rodiči s cílem prohloubit vzájemné výchovné působení rodiny a MŠ. Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Rodiče vstupují do hry dětí při příchodu, nebo odchodu dětí. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět. Zveme rodiče, aby se podíleli na přípravě, tvorbě i realizaci různých projektů, tvořivých dílen, společných akcí, výletů besed. Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny. Pravidelně rodiče informujeme a seznamujeme s aktivitami školy a záměry a obsahem třídních vzdělávacích programů. Prostřednictvím nástěnek, webu a zpravodaje zveřejňujeme a prezentujeme výsledky projektů a práce dětí. Rodiče mají možnost kdykoli si sjednat konzultaci s pedagogem, informovat se o prospívání svého dítěte, o jeho individuálních pokrocích. Nabízíme konzultační hodiny. Podkladem pro individuální pohovory je portfolio dítěte a Desatero pro rodiče dětí předškolního věku. U „předškoláků“ spolupracujeme cíleně tak, aby děti přechod na základní školu úspěšně zvládly. Pravidelně pořádáme pro rodiče ESS.

Záměry ke zlepšení podmínek vzdělávání:

Rozvíjení dovedností mentorské podpory učitelů ve vztahu k rodičům dětí. / termín plnění 2020 – 2024/
Zajišťovat pravidelné konzultační hodiny na předávání informací o dětech. / termín plnění 2020 – 2024/
Informovat rodiče o výsledcích a pokrocích dítěte, nechat nahlížet do diagnostiky a portfolio dítěte. / termín plnění 2020 – 2024/
Prohlubovat partnerské vztahy s rodiči, podílet se na plánování programu MŠ. / termín plnění 2020 – 2024/

plnění 2020 – 2024/

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je bezbariérové, maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP. 5 učitelek mají speciální pedagogické vzdělání, můžeme zajistit kvalitní speciálně pedagogickou péči. Zajistíme kompenzační pomůcky dle potřeb dítěte. Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství. V souladu s právními předpisy snižujeme počet dětí ve třídě. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření na základě doporučení SPC, PPP je přítomen asistent pedagoga. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

Záměry ke zlepšení podmínek vzdělávání:

Vytvořit podmínky pro pozitivní přijetí dítěte v kolektivu, navázat úzkou spolupráci s rodiči, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace. / termín plnění 2020 – 2024/

Posilovat vzdělávání pedagogů a asistentů v oblasti inkluzivního vzdělávání. / termín plnění 2020 – 2024/

Uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, metod a forem vzdělávání. / termín plnění 2020 – 2024/

Využívat služby školských poradenských zařízení. / termín plnění 2020 – 2024/

Zajistit přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření. / termín plnění 2020 – 2024/

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, má dostatek knih, didaktických pomůcek a materiálu, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet. Při vzdělávání mimořádně nadaných dětí jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním, podporujeme hledání vlastních cest a způsobů řešení, rozvíjíme tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu, které stimulují rozvoj vzdělávacího potenciálu včetně různých druhů nadání. Třídní učitelky ve spolupráci s PPP a rodiči

vypracují IVP, které pravidelně po 5 měsících vyhodnotí. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání. Dětem, které projevují známky nadání, jsou nabízeny takové činnosti, které umožňují tento potenciál projevit, uplatnit a dále rozvíjet, Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty.

Záměry ke zlepšení podmínek vzdělávání:

Uplatňovat metody a strategie podporující rozvoj gramotností dětí nadaných. / termín plnění 2020 – 2024/
Vyhledávat nadané děti, podporovat a rozvíjet individuálně jejich oblast nadání. / termín plnění 2020 – 2024/
Rozšiřovat nabídku pomůcek, stavebnic, knih, encyklopedií pro děti mimořádně nadané, / termín plnění 2020 – 2024/

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček didaktických pomůcek, vhodných pro dvouleté děti. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Jsou znepřístupněny dětem předměty ohrožující bezpečnost dětí. Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro hru, volný pohyb a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Záměry ke zlepšení podmínek vzdělávání:

Zajistit materiální podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let, podnětné a bezpečné hračky a pomůcky, hygienické potřeby. / termín plnění 2020 – 2024/
Zajistit co největší souběžné působení pedagogů včetně personální podpory chůvy nebo školního asistenta. / termín plnění 2020 – 2024/
Na základě evaluace realizovat efektivní vzdělávání a organizaci dne k potřebám dětí

dvouletých. / termín plnění 2020 – 2024/

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Druh provozu školy: Celodenní s kapacitou 130 dětí

Třída Motýlků

Třída Včelek

Třída Berušek

Třída Šnečků

Třída Žabek

Třída Světlušek na detašovaném pracovišti v Horákově 2

Třídy se naplňují v současném stavu do počtu 25 dětí. Ve třídě žabek 15 dvouletých dětí, ve třídě Světlušek 15 dětí. V oblasti poskytování vzdělávání se všechny třídy řídí společnými zásadami:

- třídy si připravují vlastní třídní program podle pravidel ŠVP PV
- učitelé promýšlejí vzdělávací nabídku, metody a formy realizace vzdělávání
- každá třída má vytvořena vlastní pravidla soužití, děti se podílí na tvorbě pravidel
- děti se učí být k sobě ohleduplné, učí se vzájemně naslouchat, minimalizují se projevy agrese, starší děti poskytují mladším přirozenou pomoc a vzory chování
- složení třídy podporují tvořivou hru dětí, schopnost kooperace, komunikace a sebereflexe

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Za děti, které odcházejí do základní školy, jsou přijímány děti nové, které doplňují stávající dětský kolektiv. Do jednotlivých tříd jsou nové děti zařazovány s ohledem na věkovou strukturu, vyvážený poměr chlapců a dívek, podle možností zohledňujeme přání rodičů při výběru třídy. Sourozence zařazujeme společně do třídy, ale záleží na přání rodičů.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení dvou učitelů ve třídě v dopoledních hodinách zkvalitňuje individualizaci vzdělávání a bezpečnost dětí. Probíhá při dopoledních hrách, práce ve skupinkách, při didakticky zacílených činnostech, individuálních činnostech, při pobytu venku, při diagnostice. Konkrétní výčet činností vychází z rozpisu pracovní doby učitelů. Toto opatření umožňuje pružně reagovat na řešení aktuálních situací.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Děti mohou být do mateřské školy přijaty na základě podané žádosti zákonného zástupce dítěte a splněných podmínek pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, které jsou stanoveny v Kritériích pro přijímání dětí do MŠ. Zápis do mateřské školy se koná v měsíci květnu. Veřejnost je informována prostřednictvím webových stránek MŠ, obecního webu, rozhlasu i místního Zpravodaje, formou plakátů. O přijetí rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle platných předpisů.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy. Pravidla pro individuální vzdělávání v případě povinného předškolního vzdělávání jsou uvedena ve Školním řádu. Rodiče jsou informováni již při oznámení o oblastech, v nichž se má dítě individuálně vzdělávat (RVP PV, Desatero pro rodiče předškoláků).

V předem stanoveném termínu (druhá polovina listopadu, náhradní termín první polovina prosince) se dítě dostaví do MŠ k ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech. Dítě se účastní společných aktivit s dětmi v dopoledních činnostech, poté je zákonný zástupce seznámen s výsledky zjištění.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program „Krok za krokem, celým rokem“ je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Prosazujeme přístup, jehož cíle směřují k dítěti, k jeho rozvoji a učení. Uplatňujeme integrované vzdělávání, které svým obsahem i svými metodami práce založenými na prožitkovém učení umožňuje dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získávat reálnější a srozumitelnější pohled na svět a aktivní postoj k němu.

Náš školní vzdělávací program vychází z pozorování a poznávání prostředí, které nás obklopuje. Seznamujeme se s ekologií a jejími programy, učíme se o rozmanitostech světa, přírody, kultury a společnosti. Vedeme děti ke zdravému životnímu stylu

Snažíme se, aby byl pedagog v roli průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním. Aby každé dítě při přechodu na vyšší stupeň odcházelo se zdravým sebevědomím a aktivním vztahem k učení, k objevování světa.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cílem naší mateřské školy je individuální rozvoj osobnosti každého dítěte, podílet se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních životních hodnot.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Východiskem pro efektivní vzdělávání je uspokojování potřeb dítěte předškolního věku a vytváření podmínek pro jejich naplnění. Vycházíme ze zkušeností a prožitků dítěte, jeho zvědavosti, touze objevovat, zkoušet a experimentovat.

Uplatňujeme tyto formy vzdělávání

- skupinové činnosti
- individuální činnosti
- frontální činnosti

Uplatňujeme tyto principy:

- motivujeme děti k úspěchu (můžu – chci – dokážu to)
- učíme děti diskutovat, argumentovat

- rozvíjíme komunikační dovednosti ve všech jejich formách
- neklademe důraz na objem poznatků, ale na schopnost jejich využití
- nepředáváme dětem „hotové“ poznatky, ale podporujeme učení formou hry, bádání, objevování, experimentování
- necháváme děti přirozeně projevit svoji tvořivost, fantazii
- s didaktickou nabídkou navazujeme na znalosti a zájem dětí
- vytváříme podmínky pro styk s vrstevníky a možnosti získávání sociálních zkušeností a dovedností

Metody vzdělávání:

Při vyváženém poměru spontánních a řízených činností využíváme zejména tyto metody učení a formy vzdělávání:

- spontánní učení
- prožitkové učení
- situační učení
- kooperativní učení
- dramatizace,
- tematické hry
- komunitní kruh, diskuze
- didakticky zacílená činnost- tvoření, pokusy

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Vzdělávací podmínky předškolního vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření, jsou stanoveny tak, aby odpovídaly individuálním potřebám každého jednotlivého dítěte. Plánovaná vzdělávací nabídka je diferencovaná a to jak v obsahu, formách i metodách. Při osvojování dovedností klademe důraz na samostatnost, sebeobsluhu při oblékání, osobní hygieně a stravování. Základním přístupem je respektující komunikace, vytváření pozitivního třídního klimatu a zapojení dítěte do kolektivu dětí. Spolupráci s rodiči formou individuálních konzultací považujeme za stěžejní pro rozvoj dítěte. Hlavním cílem podpory vzdělávání je maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Ve třídě, do které je zařazeno dítě s potřebou podpůrných opatření vyššího, než prvního stupně, snižujeme počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, případně zajišťuje asistenta pedagoga. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně, zpracováváme ve spolupráci se

SPC a rodiči, individuální vzdělávací plán. Realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro vzdělávání dětí zajistí koordinátor školy.

- Zodpovědné osoby pro vytváření PLPP jsou třídní učitelky, IVP vytváří třídní učitelky ve spolupráci s ŠPZ a rodiči.
- Zabezpečí pro děti uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.
- Realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro vzdělávání dětí zajistí koordinátorka školy.
- Třídní učitelky spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, školským poradenskými zařízeními.
- Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 3- 5 stupně zajistí ředitelka snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.
- Vyhodnocení PLPP provedou třídní učitelky po 3 měsících, navrhnou možnosti další péče. Vyhodnocení IVP provedou třídní učitelky ve spolupráci s ŠPZ po 5 měsících.
- Spolupráce se SPC, zajistí třídní učitelky, kontrola práce SPC 2 x ročně.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí 2-3 letých ponecháváme co největší prostor pro pohybové aktivity a volnou hru, citlivě přizpůsobujeme organizaci střídáním nabídky činností s trénováním praktických návyků a dovedností. Základem působení je poskytování citové a emoční podpory dítěti, uspokojování jeho potřeb, upevňování pocitu důvěry a bezpečí v novém prostředí. : Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Režim dne je uzpůsoben z hlediska respektování potřeb dětí – dostatek času na realizaci činností, úprava času na stravování i odpočinek, uspořádání a ukládání hraček i hygienických potřeb. Činnosti směřujeme k podpoře rozvoje komunikace. Zaměřujeme se na seznamování s novými vzorci chování dospělých a vrstevníků a budování vzájemných vztahů. K učení využíváme srozumitelná pravidla, poznávání všemi smysly, vytváříme pravidelné rituály k udržení alespoň krátké pozornosti. MŠ je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. V každé třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Postup adaptace konzultují pedagogové se zákonnými zástupci dítěte s cílem zajistit dítěti pocit jistoty a bezpečí při odloučení od rodičů a směřovat k co největší samostatnosti a rozvoji jeho osobnosti. Pobyt venku je přizpůsoben věku dítěte, a to především využíváním školní zahrady s vhodnými herními prvky a pískovištěm. Relaxace probíhá v rámci režimu dne jednou denně po obědě. Odpočinek je diferencovaný. U každého dítěte je potřeba spánku jiná. Organizace je

přizpůsobena střídáním nabídky činností se zaměřením na trénování návyků a praktických dovedností

Při vzdělávání dětí raného věku by se pedagog měl snažit o naplnění tří priorit:

- Úzce spolupracovat s rodinou a vytvořit podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i v instituci.
- Individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale nepřetěžovat je.
- Vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji jeho osobnosti.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 1. Kdo jsem já a kde žiji

Název integrovaného bloku	1. Kdo jsem já a kde žiji
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vzdělávací nabídka směřuje k uvědomění si sebe sama, k prožívání své identity a osobních rolí v MŠ i ve společnosti. Děti se učí porozumět vztahům mezi lidmi, rozlišovat to, co je a není správné ve vztahu ke své osobě a k ostatním, být tolerantní, řešit vzniklé situace, domluvit se a spolupracovat a být zodpovědný za své chování. Vytvářejí si základní společenské a zdvořilostní návyky. Chápu přínos rodiny, komunity pro člověka a společnost (sociální vztahy, významné události v rodině).
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Těšíme se do školy • Já a moji kamarádi • Vím, kam patřím - moje rodina a můj domov

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj schopnosti sebeovládání	<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně;	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
váží si práce i úsilí druhých	učení	
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj schopnosti sebeovládání	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
<p>chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit</p>	<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)</p>	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>
<p>chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
	rozvoj schopnosti sebeovládání	<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p>
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	spolupracovat s ostatními
	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	mateřské škole i na veřejnosti)
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

6.1.2 2. Poznávám svět kolem sebe

Název integrovaného bloku	2. Poznávám svět kolem sebe
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím her a činností se děti učí poznávat prostředí kolem sebe, orientovat se a zvládat jednotlivé situace v životě a jeho zákonitostech. Děti se učí být aktivní v běžných denních situacích, nebýt lhostejný řešit vzniklé problémy, vzájemně si pomáhat, domluvit se a spolupracovat.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Svět je plný lidí, věcí a o tom si budeme vyprávět přeci • Hádej, čím jsem • Když kapička běžela, co všechno viděla • Jenom chvilku posloucháme, pohádku co rádi máme

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	chápat slovní vtip a humor
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání relativní citové samostatnosti	sledovat očima zleva doprava
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>zorganizovat hru</p>
<p>uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení</p>	<p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p> <p>uvědomění si vlastního těla</p>	<p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>zachovávat správné držení těla</p>
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p> <p>rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>
<p>odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p>	<p>seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému</p>	<p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	chápat slovní vtip a humor sledovat a vyprávět příběh, pohádku naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		antonyma sledovat očima zleva doprava
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		obchodě, u lékaře apod.)

6.1.3 3. Chci být zdravý

Název integrovaného bloku	3. Chci být zdravý
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vzdělávací nabídka směřuje k uvědomění si poznatků o vlastním těle a o jeho vnímání - smysly, pocity, reakce na různé situace. Děti se učí pečovat o své zdraví, osvojují si zdravé životní návyky, učí se chránit zdraví své i zdraví druhých.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Poznávám sám sebe Mám smyslů pět Žiji zdravě Kdo a co nám může uškodit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>zakázaných činnostech apod.</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p>
<p>se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění</p>	<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p>	<p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>
<p>se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p>
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	<p>osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí</p> <p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p> <p>osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p>	<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>

6.1.4 4. Zkoumáme přírodu

Název integrovaného bloku	4. Zkoumáme přírodu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vzdělávací nabídka je zaměřena na osvojení poznatků o přírodě a jejích proměnách ve všech ročních obdobích, odhalování jejich příčin a souvislostí. Děti se učí zodpovědnosti za planetu Zemi a chovat se empaticky. Pro environmentálnímu chování a třídění odpadu se již v mateřské škole dlouhodobě věnujeme. Prostřednictvím situací, plánovaných činností, bohatou nabídkou a vlastní iniciativou se děti učí poznávat prostředí kolem sebe, učí se orientovat v přírodě i v okolí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Tematická části <ul style="list-style-type: none"> • Co se děje v přírodě na podzim • Probouzíme jarní přírodu • Objevujeme zimní přírodu • Užíváme si léto

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímá si (nového, změněného, chybějícího) poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
vytvořit svůj názor a vyjádřit jej		názory a postoje a vyjadřovat je rozhodovat o svých činnostech
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat a vyprávět příběh, pohádku naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

6.1.5 5. Prožíváme slavnosti

Název integrovaného bloku	5. Prožíváme slavnosti
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím her a činností si děti vytváří základy estetického vztahu ke kultuře, umění, tradicím, lidovým zvykům, oslavám a svátkům. Děti si vytváří základní návyky společenského chování.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Slavíme naše svátky • Připomínáme si tradice a zvyky • Žijeme kulturou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení prožívat radost ze zvládnutého a poznaného ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) utvořit jednoduchý rým porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vyjádřit	pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	rozvoj společenského i estetického vkusu	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program

Učitelé přizpůsobují vzdělávací nabídku v TVP aktuálním vzdělávacím příležitostem a situacím, vždy s ohledem na individuální potřeby, zájmy a výsledky vzdělávání dětí. ,

Integrované blohy - jsou jednotné pro všechny třídy. Určují širší obsahový rámec, ve kterém se všechny třídy pohybují. Nejsou časově vymezeny, jejich délka a zařazení je dáno aktuální potřebou a situací ve třídě.

Tématické části :- vycházejí z plánu akcí školy, ze situace či problematiky třídy, z prožitku, z třídního nebo školního projektu. Po ukončení tématu učitelky hodnotí, v čem se děti rozvíjely, jaké hodnoty si osvojily, jak se k dané problematice postavily, klíčové kompetence, a dílčí cíle, ke kterým děti v daném období směřovaly.

Třídní vzdělávací program je neveřejný pracovní materiál třídních učitelů. Rodiče jsou seznamováni s plánovanými činnostmi na nástěnce v šatně.

Obsahová část TVP, vycházející ze ŠVP PV, vzniká v průběhu roku a plně respektuje potřeby dětí v jednotlivých třídách.

Mezi povinné součásti TVP patří:

- charakteristika třídy – věkové složení, počet chlapců, dívek, problémových dětí, nadaných dětí
- denní režim – respektuje specifika každé třídy
- pravidla třídy, chování a jednání, která si stanoví každá třída podle svých potřeb
- pravidla jednotného působení v MŠ
- průběžné vzdělávací cíl
- témata přiměřená věku dětí, která jsou dětem blízká, respektují jejich zájmy a mají logickou návaznost
- obsahová část – průběžně písemně zpracovávaná témata, třídní projekty, jejichž obsah
- tabulka plnění dílčích cílů
- tabulka osvojování klíčových kompetencí
- pravidelné hodnocení tematických částí
- TVP lze doplnit dalšími materiály podle potřeby třídních učitelů.

6.3 Dílčí projekty a programy

Tyto projekty jsou pravidelnou součástí TVP a jsou do nich vhodně zařazovány:

- Celé Česko čte dětem – cílem je pravidelné předčítání dětem, které má obrovský význam pro rozvoj emocionálního zdraví dětí

- Program Ekoškola – mezinárodní program, který má za cíl aktivně společně zapojit děti, rodiče a místní komunitu do zlepšení životního prostředí, prostředí mateřské školy. Vede děti k samostatnému rozhodování, promýšlení svých činů a přebírání zodpovědnosti.
- Bezpečná škola cílem projektu je vytvořit v mateřské škole bezpečné prostředí a implementovat výchovu ke zdraví do praxe školy.

Hlavní vzdělávací nabídku se snažíme doplnit o programy : sportovní olympiáda pro mateřské školy, návštěvy divadla Radost, návštěvy divadel v mateřské škole, školní výlety, tematické polodenní a celodenní výlety, spolupráce s knihovnou. Vzdělávací nabídka mateřské školy je doplňována o nadstandardní aktivity, které jsou placeny rodiči, probíhají v odpoledních hodinách v tělocvičně MŠ.

- **Edukativně stimulační skupiny pro předškoláky** – děti se za přímé účasti rodičů a pod vedením učitelek připravují na vstup do základní školy a rodiče mají možnost zvážit, zda je jejich dítě zralé pro vstup do ZŠ.
- **Logopedie** – individuální logopedická péče pro děti s narušenou komunikační schopností probíhá přímo v mateřské škole. Je zajišťována odborným pracovištěm Logo Brno.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	soulad ŠVP s RVP PV	komparační analýza	3 roky	zástupce ředitele
Pedagogické vedení školy	zjištění, zda jsou naplňovány dlouhodobé cíle v ŠVP PV	analýza dokumentu, analýza výsledků vyplívající z evaluace průběhu pedagogického procesu, diskuse na jednání pedagogické rady, písemné zpracování	1x ročně	ředitel, učitelé,
Kvalita pedagogického sboru	zjišťování kvality pedagogického procesu, se zaměřením na efektivní uplatňování metod a forem práce formulovaných v ŠVP PV	sebereflexe učitelů (kompetentní učitel 21.století), vzájemné hospitace, hospitace	denně-rozhovory, konzultace s kolegy po skončení tematické části písemně do formulářů 1x ročně písemné hodnocení pedagogů	všichni učitelé, ředitel
Vzdělávání	zjištění, jak jsou v TVP realizovány IB	kontrola průběžného plánování klíčových kompetencí, hodnocení tříd	po ukončení tematické části 2x ročně hodnocení tříd	učitelé v jednotlivých třídách
Vzdělávací výsledky	vedení portfolia dítěte, sledování vývoje a vzdělávání dětí, kontrola naplňování očekávaných výstupů, naplňování kompetencí	zakládání prací dětí (pracovní listy, diagnostické materiály, kresby), záznamy o dítěti, vstupní dotazník,	průběžně-portfolia, práce dětí 2x	všechny učitelky ve spolupráci se ŠPZ

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
		záměrné pozorování učitelkou, hodnocení úrovně školní připravenosti, hodnocení účinnosti vzdělávání dětí se SVP-Dg. školní zralosti: Bednářová, Šmardová, Dg. školní připravenosti PPP, iSophi, konzultace se zákonnými zástupci	ročně - dg., 1x ročně dg. školní zralosti a připravenosti, 2x ročně IVP, 1x ročně PLPP, 2x ročně konzultace se zákonnými zástupci, popř. dle individuálních potřeb	
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	zajistit rovné příležitosti při vzdělávání dětí	průběžná kontrola kvality podmínek pro vzdělávání - analýza kritérií, pozorování (dle kritérií)	průběžně, 1x ročně při hodnocení TVP, po třech letech při aktualizaci ŠVP PV	učitelé, ředitel